

Ompli el següent text arrastrant les paraules al seu lloc.

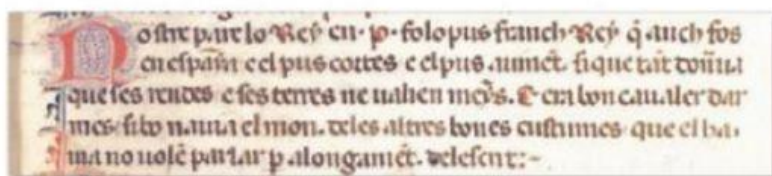
d'adaptar-se històrica evolució temps forma
paraules Llibre dels fets manuscrit fragment transcriuen
medieval adaptació varietat original

Les varietats històriques o diacròniques

Les llengües mai deixen al temps en què s'usen:

La variació és el conjunt de canvis en una llengua causats per la seua
al llarg del . Aquests canvis poden afectar la i el signifi-
cat de les .

Observa diferents versions d'un fragment del de Jaume I, del segle XIII.
En primer lloc, el del segle XIV que es conserva actualment:

Crònica del Rei en Jaume, Biblioteca Patrimonial Digital
de la Universitat de Barcelona

Per a poder llegir el més fàcilment necessitem edicions crítiques com
aquesta, que el text de la manera més pròxima a l'original :

Nostre pare, lo rey En Pere, fo lo pus franch rey que anch fos en Espanya e el pus cortès e el pus avinent, sí que tant donava, que ses rendes e ses terres ne valien meyns. E era bon cavaller d'armes, si bo n'avia e'l món. De les altres bones custumes que el havia no volem parlar per alongament de l'escrit.

JAUME BURGUEIRA: *Llibre dels fets del rei en Jaume*, Editorial Barcino

Aquesta és una actual del mateix fragment. Per això, la histò-
rica de la llengua que fa servir és diferent de l' .

El nostre pare, el rei en Pere, fou el rei més generós, cortès i afable que mai hi ha-
gué a Espanya, fins al punt que era tan esplèndid que les seues rendes i el seu
patrimoni anaven minvant. Era bon cavaller d'armes, com el millor que poguera
haver-hi al món. De les altres bones qualitats que ell tenia, no volem parlar-ne per
no allargar aquest escrit.

JAUME I: *Llibre dels fets*, Edicions Bromera